

TÉMATICKÉ PLÁNY ZEMĚPIS

Jiráskovo gymnázium v Náchodě

2025 / 2026

ZEMĚPIS

Obsazení zeměpisu vyučujícími v jednotlivých třídách a ročnících

---

PRIMA:	1.V Mgr. Jiří DIVIŠEK	1.W Mgr. Jan JEŽEK
SEKUNDA:	2.V Mgr. Štěpán MACURA	2.W Mgr. Štěpán MACURA
TERCIE:	3.V Mgr. Jiří DIVIŠEK	3.W Mgr. Jan JEŽEK
KVARTA:	4.V Mgr. Štěpán MACURA	4.W Mgr. Jiří DIVIŠEK

KVINTA:	5.V Mgr. Zdeněk KOŠVANEK	5.W Mgr. Jiří DIVIŠEK
1. ročník:	1.A Mgr. Jan JEŽEK	1.B Mgr. Zdeněk KOŠVANEK
SEXTA:	6.V Mgr. Jiří DIVIŠEK	6.W Mgr. Jan JEŽEK
2. ročník:	2.A Mgr. Jiří DIVIŠEK	2.B Mgr. Jan JEŽEK
SEPTIMA:	7.V Zdeněk KOŠVANEK	7.W Mgr. Zdeněk KOŠVANEK
3. ročník:	3.A Mgr. Jan JEŽEK	3.B Mgr. Jiří DIVIŠEK

Zeměpisný seminář jednoletý:

4. ročník:	4.A, 4.B, 8.V, 8.W	Mgr. Jiří DIVIŠEK

---

vyučující:

Jiří Divišek	1.V, 3.V, 4.W	5.W, 6.V, 2.A, 3.B	ZS 4/1	$6 + 8 + 2 = 16$
Jan Ježek	1.W, 3.W	1.A, 6.W, 2.B, 3.A	-	$4 + 8 + 0 = 12$
Zdeněk Košvanec -		5.V, 1.B, 7.V, 7.W	-	$0 + 8 + 0 = 8$
Štěpán Macura	2.V, 2.W, 4.V	-	-	$6 + 0 + 0 = 6$

2025 / 2026

Tematický plán zeměpisu tříd prima A a prima B

Dotace : 66 h

Školní rok : 2025/26

Vyučující + třída: Mgr. Jiří Divišek (1.V), Mgr. Jan Ježek (1.W)

Tematický plán: vypracován dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě, Na cestě, verze 4.0 platného od 1. 9. 2023

Předseda předmětové komise: Mgr. Zdeněk Košvanec

PRIMA			
září-říjen	zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Úvod do zeměpisu, Slunce a vesmír, planeta Země - chápe propojení zeměpisu s ostatními předměty - jednoduše a objasní vznik, tvar a velikost Země, popíše stavbu planety včetně jednotlivých sfér - na základě srovnání s ostatními planetami soustavy vyvodí, v čem je Země jedinečná - popíše pohyby Země a odvodí jejich důsledky pro život na Zemi - střídání dne a noci, střídání ročních období	VMEGS F, D (astronomie) Bi (planeta Země) Exkurze: Planetárium
říjen-listopad	prokáže na konkrétních případech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Zeměpisné souřadnice a kartografie - chápe význam zeměpisných souřadnic, dokáže určit zeměpisnou polohu podle souřadnic - vysvětlí pojmy: světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas - umí používat školní atlas světa, dovede samostatně pracovat s různými druhy map - je schopen určit vzdálenosti na mapách - dokáže správně zorientovat mapu a pracovat s ní v terénu - využívá svou fantazii, chápe náležitosti při tvorbě map	MAA, F (jednotky času, délky); VV ; F (slapové jevy); OSV (metody kritického myšlení a kooperativního učení); MAA (úhly, přímá úměrnost); Terénní kartografická cvičení VV Seminární práce; ČJL (komunikace, diskuse); MAA (jednotky, poloměr, průměr, tělesa, výpočty na kouli); F VV ; CJ Videosnímky – Živá planeta Referáty
listopad-březen	pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu, porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	Fyzickogeografická sféra - vysvětlí příčiny a důsledky vnitřních a vnějších geologických procesů (př. vrásnění, sopečná činnost, zemětřesení, zvětrávání, ...) - na konkrétních příkladech popíše, jak tyto procesy formují zemský povrch - popíše základní typy zemského reliéfu, objasní vznik nejvýznačnějších tvarů zemského povrchu - definuje počasí a podnebí a vysvětlí, které faktory ovlivňují jejich charakter - popíše podnebné pásy a hlavní typy přírodních krajin - popíše oběh vody na Zemi - chápe vliv oceánů a mořských proudů na místní podnebí - zná názvy světových veletočů a jezer a umí je ukázat na mapě, - chápe vznik ledovců a jejich vliv na utváření reliéfu - chápe význam podzemní vody pro člověka - popíše složení půdy, hlavní typy a druhy půd a jejich význam pro člověka - vysvětlí, jak se mění podnebí s nadmořskou výškou, popíše místní výškové stupně - na konkrétních příkladech vysvětlí, jak je každý typ krajiny ovlivněn přírodními podmínkami a jak lidskou činností	OSV, ČJL Bi (geologie, půdy) CJ MdV (výukové programy zeměpis, internet)
duben-červen	uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Vztah příroda a společnost - popíše principy a zásady ochrany přírody - bude znát nejvýznamnější chráněná území (jednotlivé kategorie i konkrétní příklady) - zdůvodní důvody ochrany konkrétních lokalit i krajinných typů - rozumí vztahům a vzájemným vlivům mezi jednotlivými složkami krajinné sféry vzájemně (litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra) i ve vztahu k člověku a jeho činnosti - na konkrétních příkladech ze svého okolí vysvětlí myšlenku trvale udržitelného života a rozvoje	V, Bi (ekologie)

Tematický plán zeměpisu tříd sekunda A a sekunda B

Dotace: 66 h
 Školní rok: 2025/26
 Vyučující + třída: Mgr. Štěpán Macura (2.V + 2.W)
 Tematický plán: vypracován dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „Na cestě“ verze 4.0 platného od 1. 9. 2023
 Předseda předmětové komise: Mgr. Zdeněk Košvanec

září	Společenské a hospodářské prostředí Obyvatelstvo světa - zhodnotí vývoj počtu obyvatelstva na Zemi - porovnává demografické ukazatele vyspělých a rozvojových zemí - popíše územní rozložení obyvatelstva na Zemi, rozlišuje lidnatost a hustotu zalidnění - vymezí hlavní směry migrací a vysvětlí jejich příčiny - rozliší rozdíly ve fyzických znacích mezi jednotlivými rasami lidí v závislosti na přírodních podmínkách - argumentuje proti rasistickým názorům a teoriím - zařazuje hlavní světové a evropské jazyky do jazykových skupin - rozlišuje vybrané formy písma (latinka, azbuka, obrázková písma) - vyjmenuje hlavní světová náboženství, zhodnotí jejich vliv na kulturu daného regionu, uvede příklady náboženských konfliktů - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa Sídla, urbanizace - objasní příčiny různé míry urbanizace ve vyspělých a rozvojových státech - zdůvodní obecné výhody, ale také určité nevýhody života ve městech a na venkově (různá míra obslužnosti) - vymezí v modelovém nebo skutečném plánu města jednotlivé zóny podle jejich funkčního využití - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	MuV (etnický původ) MuV (multikulturalita) přírodopis (ochrana přírody a životního prostředí) EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí) EV (vztah člověka k prostředí) dějepis (počátky lidské společnosti, křesťanství a středověká Evropa)
říjen	Světové hospodářství a doprava - rozliší základní hospodářské sféry a porovnává různou zaměstnanost v těchto sférách u vyspělých a rozvojových zemí - vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím a ekonomikou málo rozvinutých států (ekonomické ukazatele, životní úroveň, gramotnost, ...) - posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva a jeho závislost na podnebí, zhodnotí intenzitu a podíl rostlinné a živočišné výroby na zemědělské produkci - vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa, určí a zdůvodní jejich specializaci - znázorní schematicky základní členění průmyslu - rozliší průmyslová odvětví, uvádí kritéria, která je odlišují - popíše rozdíly v průmyslové výrobě u vyspělých a rozvojových zemí - rozlišuje nerostné suroviny podle využití, lokalizuje nejvýznamnější oblasti jejich těžby - rozlišuje zpracovatelský průmysl na základní odvětví a uvede konkrétní příklady - vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové dopravní tahy - objasní s porozuměním pojmy: dopravní uzel, dopravní komunikace, dopravní síť, druhy a typy dopravy, spoje (televize, rozhlas, telefon, fax, internet) - uvádí příklady propojení dopravy s dalšími hospodářskými složkami - objasní výhody a nevýhody ve využívání jednotlivých druhů dopravy a jejich dopad na ŽP - vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu Regionální společenské, politické a hospodářské útvary - používá porovnávací kritéria pro národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa - dokáže uvést hlavní světová ohniska napětí a příčiny jejich konfliktů - zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů	EV (ekosystémy) VMEGS (objevujeme Evropu a svět) EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí) dějepis (počátky lidské společnosti: význam zemědělství) přírodopis (základy ekologie), fyzika (energie, pohyb těles), chemie (chemie a společnost, chemický průmysl, bezpečnost práce: mimořádné události, havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek) MeV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) MeV (fungování a vliv médií v společnosti)

listopad- prosinec	Regionální zeměpis světa: Amerika - hodnotí polohu a členění Ameriky z hlediska fyzickogeografického, socioekonomického, politického, náboženského - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů Ameriky - na příkladu vybraných modelových států (př. USA, Mexiko, Brazílie, Argentina, ...) popíše specifické znaky daných regionů - porovná ekonomické, kulturní a sociální rozdíly mezi původním obyvatelstvem a přistěhovalci - zhodnotí střet předkolumbovských kultur a evropských kolonizátorů a následné míšení ras	D (zámořské objevy, historie Afriky, islám) VDO, MV (rasová a náboženská snášenlivost) EV, PŘ (globální problémy světa) EV (vztah člověka k prostředí) Videosnímky
leden- únor	Afrika, Antarktida, Austrálie a Oceánie - hodnotí polohu a členění Afriky z hlediska fyzickogeografického, socioekonomického, politického, náboženského - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů Afriky - posoudí na přiměřené úrovni příčiny problémů afrického hospodářství - je schopen rozlišovat základní africké regiony na základě různých přírodních a socioekonomických rozdílů - zná základní problémy afrického kontinentu, je solidární s lidmi, dokáže jmenovat druhy pomoci a odstraňování překážek rozvoje Afriky, na příkladu vybraných modelových států (př. RJA, vybraná země Maghribu, Sahelu, ...) popíše specifické znaky daných regionů - porovnává Antarktidu s ostatními světadily a přiměřeně hodnotí specifické přírodní poměry Regionální zeměpis světa – Austrálie a Oceánie - hodnotí polohu a členění Austrálie a Oceánie z hlediska fyzickogeografického, socioekonomického, politického, náboženského - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů (endemické druhy) Austrálie a Oceánie - na příkladu vybraných modelových států (Australský svaz, Nový Zéland a Havajské ostrovy) popíše specifické znaky daných regionů - porovná ekonomické, kulturní a sociální rozdíly mezi původním obyvatelstvem a přistěhovalci	VMEGS (globální vlivy na oběh hydrosféry) Bi D (historie objevování kontinentů – mořeplavecké cesty) D (historie kolonizace Ameriky) Obrazové dokumenty a videosnímky: Cestománie, Objektivy apod., referáty, cestopisy Exkurze: Národní muzeum, Náprstkovo muzeum MV (lidské rasy a xenofobie) EV (ochrana přírody a životního prostředí) Bi (základy ekologie) VMEGS D (starověké civilizace) VDO (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností)
březen - květen	Asie - hodnotí polohu a členění Asie z hlediska fyzickogeografického, socioekonomického, politického, náboženského - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů Asie - na příkladu vybraných modelových států (východní, jihovýchodní, jižní, jihozápadní, střední Asie a Zakavkazsko) popíše specifické znaky daných regionů - na základě znalostí přírodních podmínek zdůvodní nerovnoměrné rozmístění obyvatelstva a způsob života - označí kolébky starověkých civilizací a jejich přínos, zhodnotí jejich současné postavení - uvede potencionální ohniska napětí a vysvětlí příčiny jejich nestability	
červen	Tichý a Indický oceán - vyhledá v mapách s pomocí rejstříku školního atlasu světa vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy - posoudí obecný význam a hospodářské využití oceánů, stav a aktuální problémy životního prostředí oceánu - porovná TO a IO podle rozlohy a hloubky s ostatními oceány	

Tematický plán zeměpisu třídy tercie A

Dotace: 66 h
 Školní rok: 2025/26
 Vyučující: Mgr. Jiří Divišek (3.V)
 Tematický plán byl vypracován dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „Na cestě“ verze 4.0 platného od 1. 9. 2023
 Předseda předmětové komise: Mgr. Zdeněk Košvanec ..

září - říjen	Regionální zeměpis světa: Jižní Amerika - hodnotí polohu a členění Jižní Ameriky z hlediska fyzickogeografického, socioekonomického, politického, náboženského - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů Ameriky - na příkladu vybraných modelových států (př. Brazílie, Argentina, ...) popíše specifické znaky daných regionů - porovná ekonomické, kulturní a sociální rozdíly mezi původním obyvatelstvem a přistěhovalci - zhodnotí střet předkolumbovských kultur a evropských kolonizátorů a následné mišení ras Asie - hodnotí polohu a členění Asie z hlediska fyzickogeografického, socioekonomického, politického, náboženského - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů Asie - na příkladu vybraných modelových států (východní, jihovýchodní, jižní, jihozápadní, střední Asie a Zakavkazsko) popíše specifické znaky daných regionů - na základě znalostí přírodních podmínek zdůvodní nerovnoměrné rozmístění obyvatelstva a způsob života - označí kolébky starověkých civilizací a jejich přínos, zhodnotí jejich současné postavení - uvede potencionální ohniska napětí a vysvětlí příčiny jejich nestability	D (zámořské objevy) VDO, MV (rasová a náboženská snášenlivost) EV, PŘ (globální problémy světa) EV (vztah člověka k prostředí) Videosnímky
říjen - leden	Evropa: Přírodní podmínky - hodnotí polohu, vyhledá významné poledníky a rovnoběžky - podle mapy popíše členitost pobřeží a povrchu - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů (endemické druhy) Evropy - vyjmenuje a vyhledá významné přírodní celky Evropy - vysvětlí vliv nadmořské výšky a teploty na evropské podnebí - vyjmenuje a na mapě ukáže podnebné oblasti Evropy - ukáže na mapě významné evropské řeky a jezera, vysvětlí jejich režim odtoku, využití a původ jezer - určí evropská úmoří a bezodtokové oblasti - vysvětlí uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce, v každém vegetačním pásu a výškovém stupni uvede příklady rostlinstva a živočišstva - zhodnotí vliv člověka na krajinu se zřetelem na její ochranu a trvale udržitelný rozvoj Obyvatelstvo - s pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - popíše základní znaky obyvatelstva: počet a hustotu, rasy, národy, jazyky, náboženství, sídla - s porozuměním používá pojmy urbanizace, migrace, aglomerace - dovede vysvětlit, proč odsuzujeme projevy rasové, náboženské, etnické a politické nesnášenlivosti Hospodářství - vyjmenuje základní znaky hospodářství Evropy: popíše zaměření zemědělství a průmyslu, charakterizuje dopravu a úroveň služeb - za pomoci mapy vyhledá významné zdroje nerostných surovin a energie, zhodnotí soběstačnost evropských zemí na vlastních zdrojích - pojmenuje významné mezinárodní hospodářské organizace sdružující evropské státy - zhodnotí význam a postavení Evropské unie ve světě, uvede její cíle a činnosti - dokáže na politické mapě ukázat členské země EU a uvést její hlavní orgány	VDO, MV (rasová a náboženská snášenlivost) VMEGS (Evropa a svět nás zajímá) VMEGS (objevujeme Evropu a svět) VMEGS (jsme Evropané) dějepis (dějiny Evropy) MuV (etnický původ) MuV (multikulturalita) přírodopis (ochrana přírody a životního prostředí) EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí) EV (vztah člověka k prostředí) 2abce, 5abd
únor - červen	Oblasti Evropy - dělí světadíl Evropa do šesti oblastí: východní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, jihovýchodní Evropa, západní Evropa, střední Evropa - charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, surovinové zdroje a hospodářství každého z šesti evropských regionů - na příkladu vybraných modelových států popíše specifické znaky daných regionů (VE, SE, JE, JVE, ZE, StřE), porovná ekonomické, kulturní a sociální rozdíly mezi regiony Opakování Evropy	2abce, 5abd Obrazové dokumenty a videosnímky: Cestománie, Objektív apod., referáty, cestopisy MV (lidské rasy a xenofobie) EV (ochrana přírody a životního prostředí) Bi (základy ekologie) VMEGS D (starověké civilizace) VDO (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností)

Tematický plán zeměpisu třídy tercie B

Dotace: 66 h
 Školní rok: 2025/26
 Vyučující: Mgr. Jan Ježek (3.W)
 Tematický plán byl vypracován dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě, Na cestě" verze 4.0, platného od 1. 9. 2023
 Předseda předmětové komise: Mgr. Zdeněk Košvanec ....

září - říjen	Regionální zeměpis světa: Austrálie + Oceánie - vymezí regiony Austrálie a Oceánie - popíše specifické znaky daných regionů - na základě znalostí přírodních podmínek zdůvodní nerovnoměrné rozmístění obyvatelstva a způsob života - charakterizuje původní obyvatelstvo a jejich přínos, zhodnotí jejich současné postavení	D (zámořské objevy, historie Austrálie + Oceánie)
říjen - leden	Asie - hodnotí polohu a členění Asie z hlediska fyzickogeografického, socioekonomického, politického, náboženského - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů Asie - na příkladu vybraných modelových států (východní, jihovýchodní, jižní, jihozápadní, střední Asie a Zakavkazsko) popíše specifické znaky daných regionů - na základě znalostí přírodních podmínek zdůvodní nerovnoměrné rozmístění obyvatelstva a způsob života - označí kolébky starověkých civilizací a jejich přínos, zhodnotí jejich současné postavení - uvede potenciální ohniska napětí a vysvětlí příčiny jejich nestability	VDO, MV (rasová a náboženská snášenlivost) VMEGS (Evropa a svět nás zajímá) VMEGS (objevujeme Evropu a svět) VMEGS (jsme Evropané)
únor - červen	Evropa: Přírodní podmínky - hodnotí polohu, vyhledá významné poledníky a rovnoběžky - podle mapy popíše členitost pobřeží a povrchu - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biomů (endemické druhy) Evropy - vyjmenuje a vyhledá významné přírodní celky Evropy - vysvětlí vliv nadmořské výšky a teploty na evropské podnebí - vyjmenuje a na mapě ukáže podnebné oblasti Evropy - ukáže na mapě významné evropské řeky a jezera, vysvětlí jejich režim odtoku, využití a původ jezer - určí evropská úmoří a bezodtokové oblasti - vysvětlí uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce, v každém vegetačním pásu a výškovém stupni uvede příklady rostlinstva a živočišstva - zhodnotí vliv člověka na krajinu se zřetelem na její ochranu a trvale udržitelný rozvoj Obyvatelstvo - s pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - popíše základní znaky obyvatelstva: počet a hustotu, rasy, národy, jazyky, náboženství, sídla - s porozuměním používá pojmy urbanizace, migrace, aglomerace - dovede vysvětlit, proč odsuzujeme projevy rasové, náboženské, etnické a politické nesnášenlivosti Hospodářství - vyjmenuje základní znaky hospodářství Evropy: popíše zaměření zemědělství a průmyslu, charakterizuje dopravu a úroveň služeb - za pomoci mapy vyhledá významné zdroje nerostných surovin a energie, zhodnotí soběstačnost evropských zemí na vlastních zdrojích - pojmenuje významné mezinárodní hospodářské organizace sdružující evropské státy - zhodnotí význam a postavení Evropské unie ve světě, uvede její cíle a činnosti - dokáže na politické mapě ukázat členské země EU a uvést její hlavní orgány Oblasti Evropy - dělí světadíl Evropa do šesti oblastí: východní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, jihovýchodní Evropa, západní Evropa, střední Evropa - charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, surovinové zdroje a hospodářství každého z šesti evropských regionů - na příkladu vybraných modelových států popíše specifické znaky daných regionů (VE, SE, JE, JVE, ZE, StřE), porovná ekonomické, kulturní a sociální rozdíly mezi regiony Opakování Evropy	dějepis (dějiny Evropy) MuV (etnický původ) MuV (multikulturalita) přírodopis (ochrana přírody a životního prostředí) EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí) EV (vztah člověka k prostředí) Zabce, 5abd Obrazové dokumenty a videosnímky: Cestománie, Objektív apod., referáty, cestopisy MV (lidské rasy a xenofobie) EV (ochrana přírody a životního prostředí) Bi (základy ekologie) VMEGS D (starověké civilizace) VDO (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností)

Tematický plán zeměpisu tříd kvarta A a kvarta B

Dotace: 66 h
Školní rok: 2025/26
Vyučující: Mgr. Štěpán Macura (4.V), Mgr. Jiří Divišek (4.W)
Tematický plán: vypracován dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě. Na cestě verze 3.0 platného od 1. 9. 2017
Předseda předmětové komise: Mgr. Zdeněk Košťanec

září říjen	Opakování a dobrání učiva z tercie EVROPA Přírodní podmínky - hodnotí polohu, vyhledá významné poledníky a rovnoběžky - podle mapy popíše členitost pobřeží a povrchu - umí vyjmenovat, ukázat na mapě a porovnávat základní prvky týkající se horizontální a vertikální členitosti, vodstva, podnebí a biotů (endemické druhy) Evropy - vyjmenuje a vyhledá významné přírodní celky Evropy - vysvětlí vliv nadmořské výšky a teploty na evropské podnebí - vyjmenuje a na mapě ukáže podnebné oblasti Evropy - ukáže na mapě významné evropské řeky a jezera, vysvětlí jejich režim odtoku, využití a původ jezer - určí evropská úmoří a bezodtokové oblasti - vysvětlí uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce, v každém vegetačním pásu a výškovém stupni uvede příklady rostlinstva a živočišstva - zhodnotí vliv člověka na krajinu se zřetelem na její ochranu a trvale udržitelný rozvoj Obyvatelstvo - s pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - popíše základní znaky obyvatelstva: počet a hustotu, rasy, národy, jazyky, náboženství, sídla - s porozuměním používá pojmy urbanizace, migrace, aglomerace - dovede vysvětlit, proč odsuzujeme projevy rasové, náboženské, etnické a politické nesnášenlivosti Hospodářství - vyjmenuje základní znaky hospodářství Evropy: popíše zaměření zemědělství a průmyslu, charakterizuje dopravu a úroveň služeb - za pomoci mapy vyhledá významné zdroje nerostných surovin a energie, zhodnotí soběstačnost evropských zemí na vlastních zdrojích - pojmenuje významné mezinárodní hospodářské organizace sdružující evropské státy - zhodnotí význam a postavení Evropské unie ve světě, uvede její cíle a činnosti - dokáže na politické mapě ukázat členské země EU a uvést její hlavní orgány	MuV (etnický původ) MuV (multikulturalita) přírodopis (ochrana přírody a životního prostředí) EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí) EV (vztah člověka k prostředí) 2abc, 5abd Obrazové dokumenty a videosnímky: Cestománie, Objektív apod., referáty, cestopisy MV (lidské rasy a xenofobie) EV (ochrana přírody a životního prostředí) Bi (základy ekologie) VMEGS
listopad	Oblasti Evropy - dělí světadíl Evropa do šesti oblastí: východní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, jihovýchodní Evropa, západní Evropa, střední Evropa - charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, surovinové zdroje a hospodářství každého z šesti evropských regionů - na příkladu vybraných modelových států popíše specifické znaky daných regionů (VE, SE, JE, JVE, ZE, StřE), porovná ekonomické, kulturní a sociální rozdíly mezi regiony Opakování Evropy	D (starověké civilizace) VDO (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností)
prosinec - leden	ČESKÁ REPUBLIKA Přírodní podmínky: poloha a rozloha - určí a popíše geografickou polohu ČR, posoudí její výhody a nevýhody - porovná rozlohu ČR s ostatními evropskými státy Geologická stavba a geomorfologické členění povrchu - vymezi na geologické mapě ČR podle geologického vývoje oblast Českého masivu a Karpat, - orientuje se na fyzické mapě ČR, vyhledává hlavní geomorfologické celky Podnebí a počasí - rozliší mezi podnebím a počasím, popíše hlavní činitele ovlivňující podnebí a počasí ČR - s pomocí mapy vymezi hlavní podnebné oblasti ČR, popíše rozložení srážek	VMEGS (Evropa a svět nás zajímá) VDO (občan, občanská společnost a stát) přírodopis (neživá příroda)
únor		

březen	Vodstvo - zařadí území ČR k úmořím evropských moří, pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je v mapách - rozlišuje mezi přírodními a umělými vodními nádržemi, - objasní původ jezer v ČR, zdůvodní význam českého rybníkářství Půdy - rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy, pojmenuje hlavní půdní typy na území ČR, uvede zákonitosti jejich rozmístění, vysvětlí rozdílnou úrodnost Rozmístění rostlinstva a živočišstva, ochrana přírody a životního prostředí - charakterizuje přírodní krajinu ČR a uvědomuje si rozdílnost mezi původní přírodní a dnešní kulturní krajinou - rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území v ČR a uvádí jejich příklady včetně mezinárodní soustavy NATURA 2000 Obyvatelstvo a sídla - posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva v ČR - zhodnotí souvislosti rozmístění obyvatelstva v ČR - rozděluje sídla podle jejich funkce a uvádí příklady - hodnotí proces urbanizace v místním regionu	dějepis (historie rybníkářství a vodních děl v českých zemích) EV (ekosystémy) EV (vztah člověka k prostředí) přírodopis (ochrana přírody) exkurze, beseda 5e MuV (etnický původ) EV (vztah člověka k prostředí)
duben	Složky hospodářství - člení hospodářství do jednotlivých sektorů, popisuje jejich strukturu a hodnotí jejich podíl na zaměstnanosti a tvorbě HDP - objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů jednotlivých regionů ČR - vymezí a lokalizuje v mapách oblasti těžby paliv v ČR, zhodnotí strukturu surovinové základny naší republiky - objasní pojmy obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje - vyhledává v mapách hlavní oblasti jednotlivých průmyslových odvětví - zhodnotí charakter zemědělství v ČR, popíše hlavní zemědělské oblasti - vymezí oblasti s nejvyšší (nejnižší) nezaměstnaností, vysvětlí příčiny Doprava a cestovní ruch - posuzuje druhy dopravy z hlediska rychlosti, výkonnosti a vlivu na životní prostředí - vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy, popíše a zhodnotí polohu jednotlivých oblastí ČR vzhledem k stávající dopravní síti - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR - pojmenuje a vyhledá v mapách příklady národních kulturních památek a památek zapsaných v seznamu světového kulturního dědictví UNESCO Zahraniční obchod, členství ČR v mezinárodních organizacích - objasní základní pojmy: vývoz, dovoz, obrát, pojmenuje hlavní komodity zahraničního obchodu ČR - pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR, zhodnotí jejich zaměření a význam pro ČR (EU, NATO, Schengen)	dějepis (nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury) přírodopis (základy ekologie, vlivy průmyslu na životní prostředí) chemie (chemický průmysl v ČR; bezpečnost práce, mimořádné události, havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek) 5e VMEGS (jsme Evropané) MeV
květen	Regiony České republiky (kraje a vyšší územně správní celky) - vymezí historické oblasti ČR - rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR (kraje, NUTS2) - komplexně srovnává jednotlivé regiony ČR s ohledem na možnosti dalšího rozvoje, hodnotí společné znaky a specifické podmínky - vyjadřuje své názory na kvalitu jednotlivých regionů (osobní preference k bydlení, k pracovním příležitostem, k cestování, ke studiu apod.)	občanská výchova
červen	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace. Místní oblast (region) - specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti (okolí bydliště, školy) - posuzuje přednosti, příležitosti, bariéry a rizika v dalším rozvoji místní oblasti - uvádí příklady pravomocí státní správy a samosprávy - při cvičení a pozorování v terénu místní krajiny (PR Ostaš) určuje své stanoviště, hlavní a vedlejší světové strany, orientační body a trasu pohybuje se podle mapy a azimutu - odhaduje vzdálenosti a výšky objektů v terénu - provádí jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy - dokáže hodnotit přírodní jevy a ukazatele turistického a cykloturistického značení - ovládá nezbytná opatření a způsoby chování a jednání vedoucí k minimalizaci následků při živelných pohromách	2ae, 5e Občanská výchova: chování v mezních situacích Tematický den Mikroregion Ostaš a Metuje MAA (úhly, měřítko) EV MAA (úhly, měřítko)

Jiráskovo gymnázium v Náchodě

školní rok: 2025/2026

vyučující + třída: Mgr. Jiří Divíšek

5.W

Mgr. Jan Ježek

1.A

Mgr. Zdeněk Košvanec

5.V, 1.B

ZEMĚPIS

dotace:

66 hod

Tematický plán pro 1. ročník vyššího gymnázia a kvinty víceletého gymnázia.

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „I cesta může být cíl“ verze 3.0 platného od 1. 9. 2024.

předseda předmětové komise:

Mgr. Zdeněk Košvanec

I. Přírodní prostředí, složení, struktura a vývoj Země

Úvod do zeměpisu, Slunce a vesmír, planeta Země

září - říjen

- objekt, metody a členění geografie
- Země a vesmír
- tvar a velikost Země
- pohyby Země a jejich důsledky
- místní a pásmový čas, letní čas a datová hranice

II. Geografické informace a terénní vyučování

Znázornění Země na mapách

říjen

- geografická kartografie a topografie
- geografický a kartografický vyjadřovací jazyk
- geografické informační a navigační systémy
- terénní geografická praxe a aplikace

III. Přírodní prostředí

listopad - březen

1. Geologické procesy v litosféře

- desková tektonika a její příčiny
- vnitřní a vnější geologické procesy

2. Pedosféra

3. Hydrosféra

4. Atmosféra

5. Biosféra a životní prostředí

IV. Sociální prostředí

duben

1. Obyvatelstvo

2. Kulturní a politické prostředí

3. Sídla a osídlení

4. Světové hospodářství

5. Socioekonomická sféra

V. Životní prostředí

červen

1. Krajina

2. Vývoj interakce příroda - společnost

VI. Exkurze

Planetárium a hvězdárna v HK, ČEZ Hučák v HK

říjen

v Náchodě 1. 9. 2025

vyučující: ..

Jiráskovo gymnázium v Náchodě

školní rok: 2025/2026
vyučující + třída: Mgr. Jiří Divišek
Mgr. Jan Ježek

2.A, 6.V
2.B, 6.W

ZEMĚPIS

dotace: 66 hod

Tematický plán pro 2. ročníky vyššího gymnázia a sexty víceletého gymnázia.

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „I cesta může být cíl“ verze 3.0 platného od 1. 9. 2024.

předseda předmětové komise: Mgr. Zdeněk Košvanec

1. Opakování látky z 1. ročníku

září

2. Regionální geografie Afriky

září - říjen

- přírodní prostředí
- sociální a ekonomické prostředí
- Regiony Afriky
- severní Afrika a země Sahelu
- černá Afrika
- jižní Afrika

3. Regionální geografie Austrálie a Oceánie

listopad

- přírodní a socioekonomické podmínky, regiony Oceánie
- Austrálie a Nový Zéland

4. Regionální geografie Ameriky

prosinec

- Severní Amerika - přírodní a soc-ekonom. sféra, USA, Kanada
- Střední Amerika - přírodní a soc-ekonom. sféra, Mexiko, „banánové republiky“, Karibik
- Jižní Amerika - přírodní a soc-ekonom. sféra, Brazílie, Guyany, La Plata, andské země

únor

5. Regionální geografie Asie

březen

- přírodní prostředí
- sociální a ekonomické prostředí, regiony Asie
- V Asie (Čína, Japonsko a NIZ)
- JV Asie
- jižní Asie
- JZ Asie
- střední Asie
- Zakavkazsko
- Rusko - asijská i evropská část

duben

květen

6. Shrnutí probrané látky, opakování

červen

7. Projekce s besedou (JV Asie)

březen

v Náchodě 1. 9. 2025

vyučující

Jiráskovo gymnázium v Náchodě

školní rok:
vyučují + třídy:

2025/2026

Mgr. Jan Ježek
Mgr. Jiří Divíšek
Mgr. Zdeněk Košvanec

3.A
3.B
7.V, 7.W

časová dotace

maximálně 66 hod

ZEMĚPIS

Tematický plán pro 3. ročníky vyššího gymnázia a septimy víceletého gymnázia.

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „I cesta může být cíl“ verze 2.0 platného od 1. 9. 2019.

předseda předmětové komise: Mgr. Zdeněk Košvanec

1. Opakování látky z 2. ročníku, dokončení Asie

září - říjen

2. Evropa

říjen - únor

- přírodní prostředí
- obyvatelstvo a hospodářství, integrace Evropy
- západní Evropa
- jižní Evropa
- severní Evropa
- střední Evropa
- jihovýchodní Evropa, Balkán
- východní Evropa a Pobaltí

3. Česká republika

březen - květen

- přírodní poměry
  - poloha a rozloha, vodorovná členitost
  - geologie a geomorfologie
  - hydrologie, podnebí, ochrana přírody
- socioekonomická sféra
  - obyvatelstvo, demografie
  - administrativní uspořádání ČR
  - ČR a EU
  - zemědělství a lesnictví
  - průmysl
  - doprava, služby a cestovní ruch

4. Regiony ČR

květen - červen

- Praha a Středočeský kraj
- Ústecký a Liberecký kraj
- Královéhradecký a Pardubický kraj
- Plzeňský a Karlovarský kraj
- Jihočeský kraj a kraj Vysočina
- Jihomoravský a Zlínský kraj
- Olomoucký a Moravskoslezský kraj
- shrnutí a opakování

5. Geografie místního kraje – region Náchodska

červen

- seznámení s geografií místního regionu, terénní vycházka

v Náchodě 1. 9. 2025

vyučující:

Jiráskovo gymnázium v Náchodě

školní rok: 2025/2026
vyučující: Mgr. Jiří Divišek
třída: 4.A, 4.B, 8.V, 8.W
časová dotace: 54 hod

ZEMĚPIS

Tematický plán pro jednoletý ZEMĚPISNÝ SEMINÁŘ.

Vypracováno dle ŠVP Jiráskova gymnázia v Náchodě „I cesta může být cíl“, verze 2.0 platného od 1. 9. 2019.

Předseda předmětové komise: Mgr. Zdeněk Košvanec

1. Česká republika – obecný úvod a regiony ČR (dle stavu výuky)

- ČR fyzicko-geografická složka (poloha, reliéf, vodstvo, klima, vegetace, ochrana přírody)
- ČR socioekonomická složka (obyvatelstvo, ekonomika)
- ČR administrativní uspořádání a geografie krajů

září - říjen

2. Vybrané kapitoly z regionální geografie světa

- aktuální geopolitická situace, ohniska napětí

listopad – prosinec

3. Socioekonomický zeměpis (vybrané kapitoly)

- světová populace, její vývoj a struktura, venkovská a městská sídla,
- rozmístění a početní růst obyvatelstva, populační exploze
- územní pohyb obyvatelstva – migrace
- sídelní systémy, jádra a periferie
- vývoj a struktura hospodářství, státy světa podle stupně rozvoje
- typy zemědělství
- průmyslové oblasti světa
- těžba surovin a energetika, doprava
- zpracovatelský průmysl
- obslužná sféra

leden – únor

4. Pohyby Země a jejich důsledky v praxi (výpočty)

březen

5. Geografické souřadnice, Kartografie (minulost a současnost)

březen - duben

- historie kartografie a nejdůležitější mapová díla, práce vedoucí ke vzniku originální mapy,
- kartografické projekce, měřítko a obsah mapy (praktické cvičení a výpočty)
- generalizace obsahu mapy, konstrukce profilové křivky
- fotogrammetrie +GIS a práce s GPS

6. Příprava k ústní maturitní zkoušce

duben + průběžně

v Náchodě 1. 9. 2025

Vyučující: .....
